

Nghị luận xã hội về lẽ ghét thương trong cuộc sống hàng ngày

Hướng dẫn lập dàn bài chi tiết và bài văn mẫu nghị luận xã hội bàn về lẽ ghét thương trong cuộc sống hàng ngày - Văn mẫu lớp 11 chọn lọc

Đề bài: Nhà thơ Nguyễn Đình Chiểu từng viết “Vi chung hay ghét cũng là hay thương” (truyện Lục Vân Tiên). Anh (chị) hiểu ý thơ trên như thế nào? Hãy viết bài văn bàn về “lẽ ghét thương” trong cuộc sống hàng ngày.

» *Lẽ ghét thương - những lời thơ tâm huyết của Nguyễn Đình Chiểu*

Dàn ý tham khảo

I. Mở bài

- Giới thiệu con người Nguyễn Đình Chiểu.
- Trích dẫn câu thơ thể hiện “lẽ ghét thương” của Nguyễn Đình Chiểu.

II. Thân bài

- Giải thích ý thơ “*Vi chung hay ghét cũng là hay thương*”: Người hay ghét chính là người hay thương - nói cách khác: chính vì yêu thương nên mới căm giận.
- Tại sao lại như vậy?
 - + Ghét cái xấu xa, thấp hèn, bạo dờ, lừa lọc, ...
 - + Yêu cái đẹp đẽ, cái tốt, cái cao cả, trung thực, ...
- Mối quan hệ giữa ghét và thương:
 - + Có biết ghét thì mới biết yêu
 - + “Phải luyện những con người Việt Nam đẹp nhất. Biết căm thù và cũng biết yêu thương” (Tố Hữu).
- Quan điểm của cá nhân:
 - + Ghét và thương là hai tình cảm trái ngược nhau, thể hiện nhân cách, cá tính, phẩm chất... cá nhân. Con người phải biết ghét cái xấu, cái ác; thương cái đẹp, cái thiện, ...

Ng nghị luận xã hội về lẽ ghét thương trong cuộc sống hàng ngày

+ Không nên chỉ ghét mà không thương hoặc ngược lại. Song cũng không nên ba phải trong sự ghét thương.

+ Cũng cần lưu ý để tránh ghét, thương nhầm người, nhầm việc.

“Người ta khổ vì yêu không phải cách

Yêu sai duyên và mến chẳng nhầm người”

(Xuân Diệu)

+ Để ghét thương đúng đối tượng cần tìm hiểu bản chất vấn đề, đặt vào hoàn cảnh cụ thể, đối chiếu chuẩn mực xã hội, ...

III. Kết bài

- Sự ghét thương vô cùng quan trọng “Đánh giá sai về một con người là làm khổ con người đó suốt đời” (Nam Cao).

- Con người cần phải biết ghét thương và ghét thương đúng đối tượng, đúng thời điểm.

Bài văn mẫu nghị luận về lẽ ghét thương trong đời sống hàng ngày

Trong cuộc sống, con người ai cũng cần tình yêu thương, nhưng yêu thương thế nào cho đúng, cho phù hợp với lẽ sống ở đời thì luôn là điều suy ngẫm trăn trở của rất nhiều người. Trong tác phẩm *Lục Vân Tiên*, Nguyễn Đình Chiểu đã bày tỏ quan điểm của mình qua câu thơ: “*Vì chung hay ghét cũng là hay thương*”.

Trong mỗi con người luôn tồn tại hai trạng thái tình cảm yêu và ghét. Yêu chính là yêu thương là yêu mến, quý trọng. Yêu là tình cảm đầy thiện ý. Yêu ai cũng muốn tốt cho người đó. Tình cảm yêu mến thương chỉ dành cho cái đẹp, cái tốt, cái thiện. Ngược lại ghét là bỏ, không yêu thương. Ghét thường chỉ dành cho cái xấu xa, sai trái.

Với cách hiểu như trên, chúng ta có thể thấy ghét và thương như hai mặt đối lập, mâu thuẫn với nhau, tưởng chừng như có ghét thì không có thương và ngược lại. Nhưng Nguyễn Đình Chiểu đã chỉ ra mối quan hệ biện chứng rất khăng khít giữa thương và ghét “*Vì chung hay ghét cũng là hay thương*”. “Hay ghét cũng là hay thương” tức là ghét một điều gì đó cũng có nghĩa là thương một điều khác.

Có những điều khiến con người ghét nhưng là ghét cái xấu xa, thấp hèn. Trong *Lục Vân Tiên*, ông Quán “ghét việc tầm phào” ghét cay ghét đắng vào tận tâm những kẻ “mê dâm” “ác bá” khiến nhân dân khổ đau điêu đứng “sa hầm sảy hang”. Trong cuộc sống

Ngị luận xã hội về lẽ ghét thương trong cuộc sống hàng ngày

hàng ngày nhiều người ghét những kẻ bán nước, những kẻ tham nhũng, những tên tội phạm. Là người học sinh ta ghét những tiêu cực học đường: quay cóp, lười biếng, vô lễ, chạy điểm... Nhưng tại sao lại ghét những điều đó?

Trong tác phẩm *Lục Vân Tiên*, Ông Quán hiện lên là một con người ghét những "đời Kiệt Trụ" bởi ông "thương đức thánh nhân" thương nhân dân lầm than đau khổ phải chịu những oan ức, thiệt thòi do những kẻ đáng ghét gây ra. Ta ghét những kẻ bán nước, những tên tham ô, phạm tội bởi ta yêu quê hương, đất nước, thương yêu đồng bào, dân tộc mình. Người học sinh ghét tiêu cực trong học đường là bởi thương những bạn học nghiêm túc, thương tiếc công sức thầy cô, cha mẹ dày công dạy dỗ...

Thực tế cho thấy, trong cuộc sống con người lẽ thường tình ghét là căm thù, ghét bỏ, gây khó dễ... Yêu thương là nâng niu, quý mến... Nhưng cũng có khi, vì nhiều lí do, mục đích khác mà mọi thứ đảo ngược lại là "*Yêu cho roi cho vọt / Ghét cho ngọt cho bùi*" như ông bà ta vẫn dạy. Dù "cho roi cho vọt" hay "cho ngọt cho bùi", con người phải biết yêu ghét đúng đối tượng, đúng lúc, đúng nơi. Yêu đúng, ghét đúng vì yêu ghét điều gì cũng thể hiện nhân cách con người. Kẻ yêu sai cái ghét cái đúng đâu phải là người hay? Cũng như Nguyễn Cao Kỳ và bè lũ nguy quyền Sài Gòn trước đây tôn thờ chủ nghĩa xâm lược của đế quốc Mỹ mà phản bội nhân dân, đàn áp cách mạng, có ai không lên án, khinh miệt chúng? Ngược lại, người yêu cái đẹp, ghét cái xấu chính là người đáng trọng. Điều này ta có thể nhìn thấy ở nhân cách cao khiết của con người Cao Bá Quát "*Nhất sinh đề thù bách mai hoa*" - cả cuộc đời chỉ tôn thờ, trân trọng cái đẹp, cái thanh cao mà khinh thường sự thấp hèn, uốn gối, khom lưng bợ đỡ người trên. Yêu đúng, ghét đúng còn bởi như nhà văn Nam Cao từng nhận định "Đánh giá sai phải được hưởng điều tốt đẹp, được yêu thương vậy mà lại ghét bỏ thì quả là đáng tội cho họ.

Để yêu đúng, ghét đúng, bản thân mỗi người phải thấm nhuần các chuẩn mực ở một mức nhất định để có khả năng nhìn nhận, phân định sự việc. Muốn thế, mỗi cá nhân cần học tập, rèn luyện để có được thế giới quan tiến bộ. Bên cạnh đó cũng cần tinh táo, bình tĩnh phân tích nhìn ra bản chất thực sự của đối tượng cần đánh giá. Đánh giá con người cần nhìn vào sự vận động biện chứng của nhân cách, có sự vị tha khoan dung và thông cảm.

Câu thơ như một lời răn dạy con cháu về thái độ ứng xử trong cuộc sống đời thường. Mỗi chúng ta phải biết yêu ghét rõ ràng, ghét những điều xấu và trân trọng những điều tốt đẹp. Chúng ta cũng phải hiểu rằng, có thể điều đấy bị ghét là vì người ta muốn trân trọng một điều ngược lại.

» *Đọc và tham khảo thêm:*

- [Bài soạn văn Lẽ ghét thương \(Nguyễn Đình Chiểu\)](#)

Nghị luận xã hội về lẽ ghét thương trong cuộc sống hàng ngày

- Tuyển tập tài liệu [Văn mẫu lớp 11](#) hay và chọn lọc nhất